

תכנון וניתוח אלגוריתמים

הרצאה 4

פרק 1.4 : תיאור שיטת הסימפלקס

תיאור שיטת הסימפלקס

אנו נדון בתיאור שיטת הסימפלקס לפיתרון בעיות

מסוג

$$\text{Max}\{Z = \underline{C}\underline{X}\}$$

$$\underline{A}\underline{x} \leq \underline{b}$$

$$x \geq 0$$

בהמשך נדון בבעיות מינימום ובכל המקרים
החריגים האחרים.

תיאור שיטת הסימפלקס

- ◆ צעד 1 : הצעד הראשון בשיטת הסימפלקס הוא להפוך את הבעיה מבעיה הכוללת אי-שוויונים לבעיה הכוללת שוויונים. בעיה הכוללת אילוצים המופיעים כשוויונים, תוך כדי יצירת בסיס אפשרי ראשוני.
- ◆ לשם כך אנו מוסיפים לכל אילוץ המופיע כאי-שוויון משתנה חוסר (Slack Variable).
- ◆ דהיינו אם בבעיה m אילוצים ו- n נעלמים, אנו מוסיפים m משתנים; משתנה לכל אילוץ.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

3

תיאור שיטת הסימפלקס

- ◆ מחיר המשתנים בפונקציית המטרה הם אפס.
- ◆ אנו דורשים שמשתנים אלו, בדומה לשאר משתני הבעיה, יהיו אי-שליליים.
- ◆ פתרון אופטימלי לבעיה החדשה שיצרנו יהיה גם פיתרון אופטימלי לבעיה מקורית, היות ומחירי המשתנים שהוספנו הם אפס.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

4

תיאור שיטת הסימפלקס

לדוגמא, אם נתונה הבעיה:

$$\text{Max}\{Z = 2X_1 + 3X_2 + 4X_3 + 2X_4\}$$

$$\text{s.t. } 2X_1 + X_2 + X_3 + X_4 \leq 20$$

$$X_1 + 3X_2 + 4X_3 + 2X_4 \leq 30$$

$$X_1 + X_2 + 5X_3 + 3X_4 \leq 35$$

$$X_1, X_2, X_3, X_4 \geq 0$$

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

5

תיאור שיטת הסימפלקס

אזי על-מנת להפוך אותה לבעיה עם שוויונים נוסיף ל-3

האילווצים "משתנה חוסר" אי-שליליים X_5, X_6, X_7 , ו-

בהתאמה, ונקבל את הבעיה הבאה:

$$\text{Max}\{Z = 2X_1 + 3X_2 + 4X_3 + 2X_4\}$$

s.t.

$$2X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 = 20$$

$$X_1 + 3X_2 + 4X_3 + 2X_4 + X_6 = 30$$

$$X_1 + X_2 + 5X_3 + 3X_4 + X_7 = 35$$

$$X_i \geq 0 \quad i = 1, 2, \dots, 7$$

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

6

תיאור שיטת הסימפלקס

❖ בשלב זה ניתן למצוא פיתרון בסיסי אפשרי ראשוני לבעיה.

❖ פתרון בסיסי הוא פיתרון, שבו בדיוק (או לכל היותר) m משתנים בסיסיים מקבלים ערך חיובי (תחת הנחת אי-גיוון) ו- $(n-m)$ משתנים מקבלים ערך אפס.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

7

תיאור שיטת הסימפלקס

❖ בשיטת הסימפלקס הפיתרון הבסיסי הראשוני הנבחר הוא פיתרון הנותן ערך חיובי לכל משתני החוסר (שהם משתני בסיס) ❖ ערך אפס לכל המשתנים המקוריים, שאינם בבסיס הראשוני.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

8

תיאור שיטת הסימפלקס

❖ ערך הניתן למשתני החוסר הוא בדיוק ערך האילון
(b), כלומר, בדוגמה שלנו פיתרון בסיסי אפשרי
ראשוני יהיה

$$x_1 = x_2 = x_3 = x_4 = 0$$

$$x_5 = 20 \quad x_6 = 30 \quad x_7 = 35$$

❖ וערך פונקציית המטרה בפתרון הזה יהיה אפס.

תיאור שיטת הסימפלקס

❖ בהמשך הפתרון תמיד יופיעו המשתנים הבסיסיים
במשוואות, כך שמקדמיהם יוצרים את מטריצות
היחידה, דהיינו המשתנה הבסיסי יופיע באילון אחד
בלבד עם מקדם 1 ובשאר האילוצים עם מקדם אפס.
❖ לכל אילון יותאם משתנה בסיסי אחד ובהכרח הערך
שיהיה רשום בצד ימין של האילון יהיה ערך המשתנה
הבסיסי המתאים לאילון זה.

תיאור שיטת הסימפלקס

❖ צעד 2 : מבחן האופטימליות. עם קבלת פתרון בסיסי אפשרי, שיטת הסימפלקס בודקת, האם פתרון זה אופטימלי.

❖ הבדיקה לאופטימליות מבוססת על הרעיון הבא:
האם קיים משתנה שאינו בסיסי, אשר ערכו בשלב זה אפס, ושכדאי לנו לתת לו ערך חיובי, ועל ידי כך לשפר את פונקציית מטרה?

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

11

תיאור שיטת הסימפלקס

❖ מבחן זה נעשה על ידי בדיקת השינוי בפונקציית המטרה לכל יחידה של משתנה לא בסיסי.

❖ אם השינוי חיובי, אזי עלינו לבחור את המשתנה **הלא בסיסי**, שיתן לנו שיפור מקסימלי, ולהחליט איזה משתנה **בסיסי יצא מהבסיס**, דהיינו ערכו יתאפס. זאת על מנת לשמור על תכונות הפתרון הבסיסי האפשרי, הכולל בדיוק m משתנים.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

12

תיאור שיטת הסימפלקס

◆ מבחן האופטימליות כולל את חישוב הגודל:

$$Z_J - C_J = \sum_{i=1}^m a_{ij} C_{B_i} - C_J$$

◆ עבור כל משתנה לא בסיסי, כאשר:

◆ C_j - מחירו של משתנה הלא בסיסי בפונקציית המטרה. זוהי, למעשה, התוספת לפונקציית המטרה מכל יחידה של משתנה הלא בסיסי X_j .

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

13

תיאור שיטת הסימפלקס

◆ C_{B_i} - מחירו של המשתנה הבסיסי ה- i בפונקציית המטרה.

◆ a_{ij} - המקדם של המשתנה הלא בסיסי j במשוואת האילוץ ה- i המתאים למשתנה הבסיסי X_i .

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

14

תיאור שיטת הסימפלקס

הגודל $\sum_{i=1}^m a_{ij} C_{B_i}$ מייצג את מידת

הפחתתה של פונקציית המטרה הנובע מזה, שנכניס את המשתנה הלא בסיסי לבסיס ונתאים את מקדמי המשתנים כך, שמקדם המשתנה הזה יהיה 1 באחד האילוצים ואפס בשאר האילוצים.

תיאור שיטת הסימפלקס

הגודל $Z_j - C_j$ מציין את סה"כ ההפחתה בפונקציית המטרה, עקב הכנסת יחידה אחת מהמשתנה הלא בסיסי X_j לבסיס.

אם ערך זה הוא שלילי, אזי ברור שהכנסת המשתנה הנדון לפונקציית המטרה **תגדיל** את ערכה.
 אם הוא חיובי לא כדאי לנו להכניסו לבסיס.

תיאור שיטת הסימפלקס

❖ אם הגודל $Z_j - C_j$, שיסומן C_j^l ,
אי שלילי עבור כל המשתנים הלא בסיסיים,
אנו בפתרון האופטימלי ולא כדאי לנו לשנות
את הבסיס הנוכחי.

תיאור שיטת הסימפלקס

❖ אם עבור אחד או יותר מהמשתנים הלא בסיסיים
הגודל הזה שלילי, הרי שנבחר את אותו משתנה לא
בסיסי k המקיים $C_k^l = \text{Min} \{C_j^l\}$.
❖ דהיינו, שלו ה- C_k^l השלילי ביותר, ונכניס אותו
לבסיס על מנת לקבל שיפור מקסימלי.
❖ אם קיימים שני משתנים אי בסיסיים, שלהם אותו
ערך של C_k^l , נבחר אחד מהם שרירותית.

תיאור שיטת הסימפלקס

- ◆ על מנת לקבל פיתרון בסיסי אפשרי חדש, הכולל את המשתנה הלא בסיסי שבחרנו להכניס לבסיס, עלינו לקבוע שני דברים:
- ◆ איזה משתנה בסיסי יעזוב את הבסיס על מנת לשמור בדיוק על m משתנים בסיסיים.
- ◆ מהו הערך שיקבל המשתנה הלא בסיסי, ההופך לבסיסי, בפתרון הבסיסי האפשרי החדש.
- ◆ תשובות לשאלות אלו נכללות בצעד 3 של התהליך.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

19

תיאור שיטת הסימפלקס

- ◆ צעד 3 : קביעת המשתנה היוצא. הכנסת המשתנה הלא בסיסי X_j לבסיס.
- ◆ כלומר מתן ערך חיובי למשתנה X_j , גוררת בהכרח שינוי בערכם של המשתנים הבסיסיים.
- ◆ אנו דורשים, שהכנסת משתנה לא בסיסי לבסיס תגרור הוצאת משתנה בסיסי אחד בלבד מהבסיס, על מנת לשמור על m משתנים בסיסיים בדיוק.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

20

תיאור שיטת הסימפלקס

- ❖ מאידך, אנו דורשים שכל המשתנים-בסיסיים ולא בסיסיים – יהיו אי שליליים.
- ❖ על כן המשתנה הבסיסי שיצא מהבסיס יהיה אותו משתנה שיתאפס **לראשונה** על ידי הגדלת ערכו של המשתנה הלא בסיסי.
- ❖ עתה יש לזהות את המשתנה הבסיסי היוצא.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

21

תיאור שיטת הסימפלקס

- ❖ לצורך זה נחשב לכל משתנה בסיסי את הגודל שיש לתת למשתנה הלא בסיסי, על מנת שהמשתנה הלא בסיסי הנדון יתאפס.
- ❖ כדי להסביר את שיטת החישוב, נדון בבעיה דמיונית עם אילוץ אחד בלבד.

$$X_1 + 3X_2 - 4X_3 + 2X_4 = 10$$

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

22

תיאור שיטת הסימפלקס

$$X_1 + 3X_2 - 4X_3 + 2X_4 = 10$$

◆ X_1 - הוא המשתנה הבסיסי המתאים לאילוף זה.
מקדמו באילוף 1 וערכו בפיתרון הבסיסי האפשרי הנוכחי 10.

◆ נניח שאנו רוצים להכניס את X_4 לבסיס, דהיינו רוצים לתת ל- X_4 , שהוא משתנה לא בסיסי, ערך חיובי. מתן ערך חיובי ל- X_4 יגרור שינוי בערכו של X_1

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

23

תיאור שיטת הסימפלקס

◆ בשלב זה ערכי X_2 , X_3 , X_4 , שאינם משתנים בסיסיים, הם אפס.

◆ ערכו החדש של X_1 יהיה $X_1 = 10 - 2X_4$

◆ הערך המקסימלי שניתן לתת ל- X_4 , כך ש- X_1 ישאר אי שלילי, הוא 5.

◆ כל ערך שניתן ל- X_4 מעל 5 יהפוך את X_1 לשלילי ובכך את הפתרון לבלתי אפשרי.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

24

תיאור שיטת הסימפלקס

- ◆ מכאן, שבחירת המשתנה היוצא כוללת חישוב הערך b_i / a_{ik} עבור כל אילוף.
- ◆ דהיינו חישוב היחס שבין b_i , ערכו של המשתנה ה- i בבסיס, לבין a_{ik} המקדם של המשתנה הלא-בסיסי X_K אשר בחרנו להכניס לבסיס, במשוואת האילוף ה- i .
- ◆ בדוגמא שלנו הערך הנ"ל הוא $10/2=5$.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

25

תיאור שיטת הסימפלקס

- ◆ אנו נבחר את אותו משתנה בסיסי r , המקיים :

$$\frac{b_r}{a_{rk}} = \text{Min} \left\{ \frac{b_i}{a_{ik}} \right\}$$

- ◆ כמשתנה היוצא, מאחר וזהו הערך המקסימלי שניתן לתת למשתנה הנכנס ועדיין לשמור על אפשרויות הפתרון.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

26

תיאור שיטת הסימפלקס

יש לציין, שאם המקדם של המשתנה הלא-בסיסי במשוואת המשתנה הבסיסי הנבדקת שלילי, אזי מתן ערך חיובי למשתנה הלא בסיסי לא יגרור לעולם איפוס המשתנה הבסיסי.

לדוגמה, לו היינו שוקלים מתן ערך חיובי ל- X_3 במשוואת דלעיל, ערכו החדש של X_1 היה $X_1 = 10 + 4X_3$ והוא לא היה מתאפס לעולם.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

27

תיאור שיטת הסימפלקס

לכן קריטריון ההוצאה הוא : הוצא את המשתנה הבסיסי אשר לגביו מתקיים:

$$\frac{b_r}{a_{rk}} = \text{Min} \left\{ \frac{b_i}{a_{ik}} \right\} \quad \underline{\underline{a_{ik} > 0}}$$

במקרה שקיים יותר ממשתנה בסיסי אחד, שעבורו מתקבל המינימום הנ"ל נבחר את אחד המשתנים באופן שרירותי.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

28

תיאור שיטת הסימפלקס

- ❖ צעד 4 : קבלת הפתרון הבסיסי האפשרי החדש.
- ❖ לאחר שנקבעו המשתנה היוצא מהבסיס והמשתנה הנכנס לבסיס, יש לפתור את מערכת המשוואות לקבלת הפתרון הבסיסי האפשרי החדש.
- ❖ פתרון מערכת המשוואות פירושו, להפוך את המקדם של המשתנה הנכנס במשוואת המשתנה היוצא ל - 1 ובשאר המשוואות לאפס.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

29

תיאור שיטת הסימפלקס

- ❖ ניתן לעשות זאת על ידי משחק פשוט לפי כללי האלגברה במשוואות, תוך שינוי המקדמים האחרים בהתאם.
- ❖ בעזרת כללים ניתן לקבל, באופן מיידי, את מערכת המשוואות החדשה, בה **מקדמי הבסיס יוצרים את מטריצת היחידה** ושאר המקדמים מוסבים בהתאם.
- ❖ התהליך יקרא **התמרה ליניארית** וכלליו הם :

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

30

תיאור שיטת הסימפלקס

- ◆ מקדמו של המשתנה הנכנס לבסיס במשוואת המשתנה היוצא מהבסיס יקרא ציר ההתמרה, ויסומן a_{rk} .
- ◆ את מקדמי משוואת המשתנה היוצא נחלק בציר ההתמרה. כך נקבל מקדם 1 למשתנה הנכנס.
- ◆ יהיה a_{ij} מקדם כלשהו במערכת המשוואות הנ"ל, אזי ההתמרה של היא:

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

31

תיאור שיטת הסימפלקס

$$a_{ij}' = a_{ij} - \frac{a_{ik} \cdot a_{rj}}{a_{rk}} \quad \text{היא: } \diamond$$

- ◆ דהיינו, a_{ij} - החדש שווה למקדם a_{ij} , פחות המכפלה של המקדמים בשורה המתאימה של ציר ההתמרה, ובעמודה המתאימה של ציר ההתמרה, חלקי ציר ההתמרה.
- ◆ בדוגמה להלן יפורט התהליך.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

32

תיאור שיטת הסימפלקס

- ♦ התמרה דומה תיעשה, גם לגבי וקטור האילוצים ווקטור המקדמים בפונקציית המטרה.
- ♦ וכך נקבל את הפתרון הבסיסי החדש ואת הגדלים $C_j^l = Z_j - C_j$ החדשים לבדיקת האופטימליות.

דוגמא 1

♦ הבעיה הנתונה היא :

$$\text{Max}\{Z = 20X_1 + 60X_2 + 8X_3\}$$

$$8x_1 + 2x_2 + 3x_3 \leq 160 \quad \text{♦ תחת האילוצים:}$$

$$4x_1 + 3x_2 \leq 100$$

$$2x_1 \quad x_3 \leq 50$$

$$x_3 \leq 20$$

$$x_1, x_2, x_3 \geq 0$$

צעד 1 :

הפיכת אי-השוויונים לשוויונים.

לשם כך נוסיף משתני חוסר לכל אחד מהאילוצים,

והם X_4 , X_5 , X_6 , ו- X_7 בהתאמה,

ומחיריהם בפונקצית המטרה הם אפס.

מערכת המשוואות המתקבלת היא:

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

35

$$\text{Max}\{Z = 20x_1 + 6x_2 + 8x_3\}$$

תחת האילוצים:

$$8x_1 + 2x_2 + 3x_3 + x_4 = 160$$

$$4x_1 + 3x_2 + x_5 = 100$$

$$2x_1 + x_3 + x_6 = 50$$

$$x_3 + x_7 = 20$$

$$x_i \geq 0 \quad i = 1, \dots, 7$$

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

36

◆ ממערכת משוואות זו ניתן לקבל מייד את הפתרון
הבסיסי האפשרי הראשוני, שהוא :

$$x_1=0 \quad x_2=0 \quad x_3=0 \quad x_4=160 \quad x_5=100 \quad x_6=50 \quad x_7=20$$

◆ משתני הבסיס משתנים לא בסיסיים

◆ $Z=0$ הוא ערך פונקצית המטרה לפיתרון זה.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

37

◆ נשים לב לכך, שהבסיס כולל בדיוק 4 משתנים:

◆ כמספר האילוצים בבעיה הנתונה

◆ מקדמי המשתנים הבסיסיים יוצרים את מטריצת

היחידה I_4 במטריצת המקדמים של הבעיה.

◆ כדי לאפשר עבודה נוחה, נהוג לפתור את בעיות

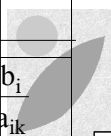
הסימפלקס, כשהן משורטטות בטבלה במבנה

הבא :

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

38

מחזירים מקוריים	20	6	8	0	0	0	0	פתרון נוכחי	
	a_1	a_2	a_3	a_4	a_5	a_6	a_7	b	
המשתנים בבסיס									b_i a_{ik}
ציר ההתמרה	8								
x_4	2	3	1	0	0	0	0	160	$\frac{160}{8} = 20$
x_5	4	3	0	0	1	0	0	100	$\frac{100}{4} = 25$
x_6	2	0	1	0	0	1	0	50	$\frac{50}{2} = 25$
x_7	0	0	1	0	0	0	1	20	$\frac{20}{0} = \infty$
$C_j = Z_j - C_j$	-20	-6	-8	0	0	0	0	$Z=0$	

 משתנה
נכנס

16.01.2008 Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008 39

בחירת המשתנה הנכנס – אנו נרצה להכניס לבסיס
 את המשתנה הלא בסיסי, שיש לו ערך C_j
 מינימלי.

בדוגמה שלנו זהו x_1 , כאשר $C_1 = -20$ ולכן x_1
 נבחר כמשתנה הנכנס.

16.01.2008 Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008 40

◆ לבחירת המשתנה היוצא:

◆ נחשב בעמודה האחרונה של הטבלה את היחס b_i/a_{i1}

◆ נבחר את המשתנה היוצא כזה, שהערך הנ"ל עבורו מינימלי. (ראה חישוב בטבלה).

◆ הערך המינימלי שמתקבל הוא $b_1/a_{11} = 20$ ולכן X_4 שבשורתו התקבל המינימום נבחר כמשתנה היוצא.

◆ המקדם של המשתנה הנכנס במשוואת המשתנה היוצא, דהיינו $a_{11} = 8$, יקרא ציר ההתמרה.

◆ חישוב הפתרון הבסיסי החדש יעשה בצורה שתוארה לעיל, ולשם כך נבנה טבלה חדשה, בתכונת זוהי, בה יצוינו כל המקדמים בפיתרון החדש.

מחזירים מקוריים	20	6	8	0	0	0	0	פתרון נוכחי	
המשתנים בבסיס	a_1	a_2	a_3	a_4	a_5	a_6	a_7	b	$\frac{b_i}{a_{i2}}$
x_1	1	1/4	3/8	1/8	0	0	0	20	$\frac{20}{1/4} = 80$
x_5	0	2	-3/2	-1/2	1	0	0	20	$\frac{20}{2} = 10$
x_6	0	-1/2	1/4	-1/4	0	1	0	10	-
x_7	0	0	1	0	0	0	1	20	$\frac{20}{0} = \infty$
$C_j = Z_j - C_j$	0	-1	-4/8	20/8	0	0	0	$Z=400$	

16.01.2008

↑
משתנה
נכנס x_5

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

43

x_1

קבלת הפתרון החדש
 המשתנים הבסיסיים בשלב זה הם x_6, x_5, x_1 ,
 x_7 , דהיינו x_1 החליף את x_4 .
 ציר ההתמרה הוא 8.
 את המקדמים בשורה ראשונה, נחלקה ב-8 ונקבל
 את המקדמים שבשורה הראשונה בטבלה השנייה.
 מקדמו של x_1 הוא בדיוק 1.

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

44

1. על מנת לקבל את שאר המקדמים ננקוט בכלל:

$$a_{ij}' = a_{ij} - \frac{a_{ik} \cdot a_{rj}}{a_{rk}}$$

2. לדוגמא:

$$a_{22}' = a_{22} - \frac{a_{21} \cdot a_{12}}{a_{11}}$$

$$a_{22}' = 3 - \frac{4 \cdot 2}{8} = 3 - 1 = 2$$

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

45

נחשב את:

$$a_{34}' = a_{34} - \frac{a_{31} \cdot a_{14}}{a_{11}}$$

$$a_{34}' = 0 - \frac{2 \cdot 1}{8} = -1/4$$

$$a_{43}' = a_{43} - \frac{a_{41} \cdot a_{13}}{a_{11}}$$

$$a_{43}' = 1 - \frac{0 \cdot 3}{8} = 1$$

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

46

בצורה זו מחושבים כל המקדמים בטבלה השנייה. ♦

הערה : בעמודתו של המשתנה שנכנס X_1 כל המקדמים שווים לאפס, פרט ל-1 בשורה הראשונה, כי הוא משתנה בסיסי. ♦

חישוב דומה נעשה לגבי ערך הפיתרון החדש. ♦
דהיינו, הוקטור \underline{b} לגביו ננקוט באותם כללים.

בשורה הראשונה, שורת המשתנה היוצא, ♦
 $b_1 = \frac{160}{8} = 20$ דהיינו, ערכו הקודם חלקי ציר ההתמרה. ♦

בשאר השורות ננקוט על פי אותם כללים, כמו לגבי שאר המקדמים. ♦

דהיינו: ♦

$$b_4^l = b_4 - \frac{a_{41} \cdot b_1}{a_{11}} \quad b_3^l = b_3 - \frac{a_{31} \cdot b_1}{a_{11}} \quad b_2^l = b_2 - \frac{a_{21} \cdot b_1}{a_{11}}$$
$$b_4^l = 20 - \frac{0 \cdot 160}{8} = 20 \quad b_3^l = 50 - \frac{2 \cdot 160}{8} = 10 \quad b_2^l = 100 - \frac{4 \cdot 160}{8} = 20$$

חישוב דומה לחישובים שעשינו עד כה נעשה
לגבי ערך פונקציית המטרה :

$$Z^l = Z - \frac{C_1 \cdot b_1}{a_{11}} \rightarrow Z^l = 0 - \frac{-20 \cdot 160}{8} = \underline{\underline{400}}$$

הפתרון בשלב זה : $Z = 400$ ♦

$$X_1 = 20 \quad X_5 = 20 \quad X_6 = 10 \quad X_7 = 20$$

$$X_2 = X_3 = X_4 = 0$$

חישוב דומה נבצע לגבי C'_j , דהיינו ♦

$$C'_j = C_j - \frac{C_1 \cdot a_{1j}}{a_{11}}$$

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

51

$$C_2^I = -6 - \frac{-20 \cdot 2}{8} = -6 + 5 = -1 \quad \text{לדוגמא} \quad \blacklozenge$$

$$C_3^I = -8 - \frac{-20 \cdot 3}{8} = -8 + 7 \frac{4}{8} = -\frac{4}{8}$$

$$C_4^I = 0 - \frac{-20 \cdot 1}{8} = +\frac{20}{8}$$

$$C_5^I = 0 - \frac{-20 \cdot 0}{8} = 0$$

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

52

♦ אנו רואים שאין אנו נמצאים באופטימום, היות וקיימים C'_j -ים שליליים ולכן נעבור לבחירת המשתנה הנכנס והמשתנה היוצא.

♦ **בחירת המשתנה הנכנס** – המשתנה בעל ערך C'_j מינימלי הוא x_2 אשר עבורו $C_2^1 = -1$ ולכן x_2 הוא המשתנה הנכנס.

1. בחירת המשתנה היוצא נעשית באמצעות חישוב הערכים b_i/a_{i2} והערך המינימלי המתקבל הוא 10 עבור x_5 שנבחר כמשתנה היוצא.
2. נשים לב, כי לא חישבנו את הגודל b_3/a_{32} , היות ו- $a_{32} = -1/2$ דהיינו שלילי, וציינו כבר שאנו מחשבים את b_i/a_{ik} רק עבור $a_{ik} > 0$

1. מכאן שציר ההתמרה הוא $a_{22} = 2$.

♦ הטבלה החדשה מתקבלת בדומה לדרך שתוארה לעיל, והתוצאות הן :

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

55

מחירים מקומיים	20	6	8	0	0	0	0		
המשתנים בבסיס	a_1	a_2	a_3	a_4	a_5	a_6	a_7	b_i	a_{ik}
x_1	1	0	$\frac{9}{16}$	$\frac{3}{16}$	$-\frac{1}{8}$	0	0	$\frac{35}{2}$	$\frac{35/2}{9/16} = \frac{280}{9}$
x_2	0	1	$-\frac{3}{4}$	$-\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	0	0	10	-
x_6	0	0	$-\frac{1}{8}$	$-\frac{3}{8}$	$\frac{1}{4}$	1	0	15	-
x_7	0	0	1	0	0	0	1	20	$20/1 = 20$
$Z_j - C_j$	0	0	$-\frac{5}{4}$	$\frac{9}{4}$	$\frac{4}{8}$	0	0	$Z = 410$	

משתנה
נכנס x_5

16.01.2008

Algorithms © Dr Reuven Hotoveli, 2008

56

בטבלה החדשה קיבלנו פיתרון חדש שהוא:

$$X_1 = 35/2; X_2 = 10; X_6 = 15; X_7 = 20$$

$$X_3 = X_4 = X_5 = 0$$

$$Z = 410$$

הבדיקה לאופטימליות מראה, שאחד ה- C'_j -ים, במקרה זה C_3^I , שווה $-5/4$.

דהיינו מספר שלילי, כלומר כדאי להכניס את X_3 לבסיס וכך נקבל פיתרון משופר.

אין אנו נמצאים בפיתרון אופטימלי, ולכן נבחר את

המשתנה הנכנס X_3 ואת המשתנה היוצא X_7 ונשתמש בציר ההתמרה 1 לקבלת פיתרון חדש, המובא בטבלה להלן:

מחירים מקומיים	20	6	8	0	0	0	0	
המשתנים בבסיס	a_1	a_2	a_3	a_4	a_5	a_6	a_7	b
x_1	1	0	0	$\frac{3}{16}$	$-\frac{1}{8}$	0	$\frac{9}{16}$	$\frac{25}{4}$
x_2	0	1	0	$-\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{3}{4}$	25
x_6	0	0	0	$-\frac{3}{8}$	$\frac{1}{4}$	1	$\frac{1}{8}$	$\frac{70}{4}$
x_3	0	0	1	0	0	0	1	20
C_j	0	0	0	$\frac{9}{4}$	$\frac{4}{8}$	0	$\frac{5}{4}$	$Z = 435$

16.01.2008 Algorithms © Dr. Reuven Hotoveli, 2008 59

בפיתרון הבסיסי האפשרי שהתקבל כל $C_j^i = Z_j - C_j \geq 0$ ולכן זהו הפיתרון האופטימלי שהוא :

$$X_1^* = \frac{25}{4} ; X_2^* = 25 ; X_3^* = 20$$

$$X_6^* = \frac{70}{4} \quad X_4^* = X_5^* = X_7^* = 0 \quad Z^* = 435$$

16.01.2008 Algorithms © Dr. Reuven Hotoveli, 2008 60